

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární, preprimární a speciální pedagogiky

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Jméno autorky	Bc. Veronika Zíková				
Název práce	Úmrtí blízké osoby dítěte navštěvujícího MŠ				
Studijní obor	Pedagogika předškolního věku se zaměřením na děti se speciálními potřebami				
Konzultant práce	doc. PhDr. Pavel Zíkl, Ph.D.				
Oponent práce	doc. PhDr. Boris Titzl, Ph.D.				
Rok obhajoby	2023				
Rozsah práce (počet): 90 stran textu					
Obrazová příloha	18 obrazů v textu	tabulky 5	grafy 23	přílohy 9	
Použitá literatura (počet) 99	www.odkazů 10				

Hodnocení obsahové struktury práce:

a) zhodnocení tématu a cílů práce

Zhodnocení tématu práce:

(aktuálnost, praktické využití, názor autora posudku, slovně cca 5-10 řádků)

Existenciální rozměr výchovného působení nelze opomíjet na žádném stupni školského systému. Týká se totiž smyslu lidského konání jakož i prožívání generační sounáležitosti. Vnímavost pro tyto aspekty lidského bytí se musí odpovídajícím způsobem kultivovat. A umět přijmout co nelze změnit – tedy i konečnost lidského života – se musíme učit od nejútlejšího věku. Tomu by měla odpovídat připravenost pedagogů na všech stupních vzdělávání, tedy i v mateřských školách. Každý, kdo se vážně těmito tématy zabývá v dnešní výkonostně laděné době, zaslouží uznání.

Zhodnocení cílů práce:

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně cca 5 – 10 řádků)

Název diplomové práce je poněkud zavádějící, neboť můžeme očekávat jak popis reakcí dítěte předškolního věku na fakt, že mu umřel někdo blízký, ale také rozbor toho, jak se má v této situaci zachovat učitelka mateřské školy. Tento rozpor je patrný už v rozdílu ve věcné formulaci zadání DP a její anotaci. Diplomantka řeší to druhé. Oceňuji však, že v tak složité záležitosti autorka DP dokáže být konkrétní.

b) zhodnocení metodologické stránky práce

Komparativní zpracování tématu práce	ano		
Užití zásadní odborné literatury a zdrojů	ano		
Užití zahraniční literatury a zdrojů	ano		
Přiměřená odborná terminologie práce	ano		
Užití kvalitativních metod výzkumného šetření	ano		
Užití kvantitativních metod výzkumného šetření	ano		
Realizace originálního metodického postupu	ano		
Zaměření na komparativní historický náhled			ne
Splnění deklarovaných cílů práce	ano		

**Nehodící se škrtně. Lze hodnotit: ano s výhradami. Výhrady budou uvedeny níže.*

Poctivé je porovnání vlastních výsledků zkoumání s výsledky projektu „Je smrt školou povinná?“ Proto metodický postup považuji za originální.

Hodnocení formálních kritérií práce:

Užití předepsaného rozsahu práce	ano		
Vhodná grafická úprava stránkování a textu	ano		
Užití akceptované formy citací	ano s jistou výhradou		
Vhodná jazyková úroveň práce	ano s jistou výhradou		
Přiměřený rozsah literatury a zdrojů	ano „s hvězdičkou“		
Přiměřená forma příloh	ano		

**Nehodící se škrtně. Lze hodnotit: ano s výhradami. Výhrady budou uvedeny níže.*

Ad citace: Výhrada se týká nedůslednosti v uvádění strany citovaného díla, zejména pasáží psaných kurzívou.

Ad jazyková úroveň: Velmi rušivě působí chybná vazba u slovesa komunikovat. Komunikuje se „o něčem“ (6. pád) nikoliv „co“ (4. pád). A vůbec módnost užívání termínu komunikace zastírá často jeho bezobsažnost a mimoběžnost. Vždy by však mělo jít o porozumění a dorozumění.

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce:

(připomínky charakterizovat v bodech přesně a to i s odkazy na strany práce)

Pouštíme-li se do komentování složitějších problémů, je třeba o nich něco vědět, až pak se k nim můžeme vyjádřit. Např. náboženstvím knihy není jen islám, ale i křesťanství a judaismus.

Otázku života a smrti neřeší jen náboženské systémy, ale ta je předmětem i nenáboženských světonázorových úvah.

Respondenti autorčina výzkumu byly vesměs ženy. Vystává otázka, zda jejich přístup ke zkoumanému problému není oproti případnému přístupu mužskému něčím specifický? Jestliže se někde na vysoké škole učí, jak s dětmi mluvit o smrti (s. 56), bylo by dobré vědět na jaké úrovni.

Pokud 80 % respondentek tvrdí, že nemá potíže mluvit o smrti v prostředí mimo mateřskou školu (viz s. 76), pak to svědčí o jejich citové plochosti anebo o jisté domýšlivosti. To je signál k vážnému zamyšlení.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce:

(připomínky charakterizovat v bodech přesně a to i s odkazy na strany práce)

Počet knižních titulů je úctyhodný. Ne na všechny se však autorka odvolává. To by sám o sobě nebyl problém, pokud je reflektován posun v poznání: u pisatelky DP tím, že zaujme stanovisko k názorům na daná témata rozdílným; a u citovaných autorů přihlédně k jejich názorovému vývoji. (Např. Erikson v životním cyklu rozšířeném a dokončeném dospěl až k devátému věku člověka – když sám ho začal prožívat.)

Otázky k obhajobě práce:

(konkrétní otázky, příp. s vyjádření váhy důležitosti jejich zodpovězení pro obhajobu)

1. Pokud zkušenost není zažita, musíme si v jakémkoli typu formálního vzdělávání pomoci studiem odborné (ale i krásné) literatury. Které tituly, a hlavně proč by je za tímto účelem diplomantka doporučila učitelkám mateřské školy k tématu, o kterém píše?

2. Jak by diplomantka sama odpověděla čtyřletému dítěti na otázku, zda jeho maminku žerou v hrobečku červi? (Tato není otázka vymyšlená, ale takto ji čtyřleté dítě skutečně položilo.)

Výsledné zhodnocení práce a závěr posouzení:

Předložená práce splňuje podmínky a nároky kladené na DP. Navrhuji hodnocení A.

28. 4. 2023 Praha

.....
datum a místo

doc. PhDr. Boris Titzl, Ph.D.

.....
podpis autora posouzení